

Imre

g orvos.
711. sz.

raig.

ppora, száj-

helyben az

zent-Királyi

László női

gyógyszertá-

kiadás.

teza sarkán

atezára néző

a mi több

ó is, egyle-

a vaskeres-

et

minő-

mellett

arsa

ra

gyen.

re állanak

korut 60 sz.

1888.

örp

len

széte-

rok-bajok-

ség, idült

és, nehéz

általános

obb siker-

eknek is

a 80 kr,

illak.

gas-Tátrán

gyökerekből

ó sikerrel

elsorolt be-

a 25 kr.

lthen

kr, egy kis

tűző siker-

ű felsorolt

kapható a

gyászszűné

Rothschnei

ában.

(szám.)

czég

don.

es

ségeit.

akben, u. m.

anc de Nice.

Frangipane,

D.

oudre:

iz, Ladies Powder

fordormenta-pasta,

ruhák és fehérne-

ég.

vidékére

sánál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József or
kereskedésével szemben.

HIRDETMEYNEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztési és kiadási
mindent közzé kell tenni ide intézendők.

Hírmunkák (levelek csak ismert kerekítői
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Kedd Márczius 25.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft — kr
Negyedévre	2 ft 50 kr
Egy hóra	1 ft — kr

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú egy soros hirdetésért 30 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitólár 4 hasábsorú hirdetésért 20 kr.
Hirdetést vagy roslamot magában foglaló
ajánlat sora 50 krajár.

59. szám.

Tisza Kálmán.

A politikai világ még hónapokig is
rágódní fog a 15 évig miniszter elnökö-
sködő államférfinak Tisza Kálmánnak
megvalása fölött a kabinetből, a magyar
kormánytól, melyre és hazájára másfél
évtized alatt oly sok fényt hozott s me-
lyet oly nagy hatalommal kezelt.

Hogy mit vesz a politikai világ, mit
Magyarország kormányzata Tisza távozá-
sával, azt eltekintve attól, hogy a nemzet
külső ellenségei örömjongva üdvözlék, azt
megítélni a történelem feladata.

De hogy mit fog vesztetni Tisza hát-
térbe vonulásával a magyar társadalom,
azt kívánjuk most itt csak jelezni.

Míg Tisza politikai egyénisége, po-
litikai értéke megbírálása, valódi méltá-
tása és mérlegelése, sem nem e korba,
sem néhány sor keretébe nem való: mert
valójában mint államférfit csak az utókor
történetírói fogják leghívebben elbírálhat-
ni, addig társadalmi egyénisége és nagy-
sága, mely talán magasabban áll politikai
nagyságánál, minden bírálaton felül állva
már most is a köztisztelt és elragadta-
tás minden következményeit magában
foglalja.

Ha valaki a társadalomban boldog
családi életet akar magá számára alkotni,
vegye őt mintául.

Mint férj szerető, gyöngéd és hű,
mint apa határtalan jó és gondos.

Az ősidők patriarchájára valódi méltá-
tisztább, puritánabb életet családja köré-
ben mint Tisza Kálmán, de tekintélye
súlyát nem a családfői hatalom, hanem a
leggyöngédebb szeretet alkotta, ezzel ural-
kodott, ezzel kormányzott.

Ha valaki a társadalomban hű ba-
ráti kört akar alkotni, vegye például
Tisza Kálmánt, ki soha egy barátját
sem hagyta cserben — és soha sem ta-
gadta meg a legegyszerűbbet sem, még
hatalma és dicsősége legfényesebb kor-
szakában sem.

Ha valaki a társadalomban a mun-
kát, szorgalmat és kitartást óhajtja ter-
mesztetében meggyökereztetni azzal a fel-

tevessel, hogy vagyonát nemcsak megtar-
tani, hanem azt verejtékével gyarapítani
óhajtja, az vegye például Tisza Kálmánt
mint gazdát. ki azon idejét, melylyel a
közszolgálat és haza nem rendelkezett,
fáradhatatlan szorgalommal használta fel,
hogy rendezett anyagi viszonyai fenn
maradjanak, tudván azt igen jól, hogy
politikailag és egyénileg csak úgy lehet
független valaki, ha rendezett anyagi
viszonyok között él.

Ha valaki a társadalomban gyerme-
kei nevelését illetőleg óhajt példát venni,
az vegye mintául Tisza Kálmánt, a ki
azon nagy szeretet dacára, melyet gyer-
mekei iránt viseltetett, éveken által nél-
külözte őket, hogy neveltetésük férfias
— következetes és sikeres legyen.

Míg a nagy államférfi a főváros za-
jongó társadalmában élt, fiai ott tanultak
a debreczeni és collegium falai között,
mint egyszerű fiúk elkeveredve a gomoly-
ba, megtanulták az életet ismerni, meg-
tanulták a nyilvános verseny kellemeit és
keserőségeit, megtanulták az élet apró
bajait és kicsinyes surlódásait, melyek-
nek az élet viharai között annyi hasznát
fogják egykor venni.

Ha valaki istenét, felekezetét akarja
szolgálni, az tekintsen vissza Tisza Kál-
mán életre nevezetesebb és mindennapi
tetteire és látja maga előtt a puritán
vallásos férfit, minőkhöz hasonlókat csak
a skót pairek közt lehet találhatni ha-
zájuk zordon bérézei között.

Ha valaki a társadalomban demok-
rata akar lenni és a tiszta liberalizmus
utján haladni, az vegye követendő pél-
dát Tisza Kálmánt, kit nem tett elbi-
zotta a népkégye szédítő tömjénje, nem
gőgössé a korona legnagyobb kitüntetése
és kegye, nem elbizakodottá a kezei
nyugvó hatalom. Ki soha sem nézett le
senkit sem, mindenkihez nyájas és tisz-
teességes volt s a kik egykor vele össze-
kötöttesben léptek, lettek légyen azok a
a falujabeli tiszteletes urak, vagy a
gyermkeiket gondozó instruktorok ép úgy
mint gazdasága ispánjai és tisztartói —
azok míg élnek, mindig családtagul tekin-

tettek, s ép oly megbecsülésben részesül-
tek, mintha a rokonsági kötelék csatolta
volna őket a nagy és hatalmas emberhez,
a ki a miniszterelnöki palota udvarán
nem csak minden gene nélkül, de igaz
benső bánattal állott kimúlt vén csatlósa
koporsója mellett, egész családjával adva
meg annak hűsége és hosszú szolgálata
elismerésül a végtisztességet és rész-
vétet.

És az ő hosszú szolgálata elismeré-
seül vajjon a társadalom mit fog tenni?

Hogy a politikai és társadalmi élet
epigonjai, a kik vele szembe ágaskodtak
és hátul vakandok munkát végeztek mit
cselekszenek, azt látjuk naponta. És lehet,
hogy jutalmul nyerik a felületesség, ka-
járság és önzés tömjénezését, de nem a
a nemzetét és nem az intelligens társa-
dalomét.

Mert nem kell elfelejteni, hogy min-
den állam támasza, talpköve a tiszta er-
köcs, mely ha elvész, Róma ledől s ra-
bigába görnyed.

Állami bevételek. A „Pol. Corr.“ buda-
pesti levelezőjének értesülése szerint a ked-
vezőtlen mezőgazdasági viszonyok dacára az
adók kedvezően folynak be. Így márczius
hónap első három hetében, szemben az elő-
iránnyal, 750.000 forinttal több folyt be. Saj-
nos azonban, attól lehet tartani, hogy a re-
gale-bérbeadásból csekélyebb lesz a jövedelem.

Külföld.

A walesi herceg berlini látogatását fi-
gyelemre méltó módon commentálja egy angol
hírlap, mely szerint a látogatás azt jelenti,
hogy „Anglia újra belépett az európai állam-
concertbe.“ E magyarázat nemcsak megegyez
Angolország érdekeivel a nemzetközi politika
terén, de megteveli a continentalis politikai
világ, nevezetesen a béke-szövetségi hatalmak
óhajának is. Ez a felfogás különben jellemző
vóuása a Salisbury-kormány külpolitikájának
is, mely nem adjaugyan föl Angliának szigeti
fekvéséből folyó specialis állását és függet-
lenségét, de nem is emel mesterségesen és
helytelenül értelmzett politikai érdekekből
válaszlat a szigetbirodalom és a continen-
talis hatalmak között.

Bismark herceg. Egyre világosabbá lesz,
hogy Bismark herceg nem oly körülmenyek

közt vonult vissza a közéletből, mintha to-
vább is bizalmas tanácsadója akarna maradni
Vilmos császárnak. Ha csak valami igaz a
hírekben, melyeket a berlini lapok erre nézve
közölnek, úgy a két irányadó egyéniség közt
a szakítás igen rideg alakban történt. Beszé-
lik a többek közt, hogy az a látogatás, mel-
lyet Windhorst, a centrum-párt vezére a
mult héten Bismarknál tett, szolgált közvet-
len okul a rég lappangó ellentétet közt ösz-
szeütkezés kitörésére. Vilmos császár kérdést
intezett a kancellárhoz, mért járt nála Wind-
horst? A kancellár erre haragosan azt fe-
lelte, hogy nem tartozik számat adni arról, a
mit egyes képviselőek beszél. A császár e
hangot nem tűrhette s így támadt a vizsály,
melynek folytán Bismark beadt lemondását,
mely el is fogadtatott. Ez alkalomból Crispi
és Bismark közt igen meleg hangú távirat-
váltás történt. Az olasz miniszterelnök kife-
jezte sajnálkozását a felett, hogy Bismark
visszalép, de megjegyzi, hogy drága öröke-
get hagy hátra a két nemzet barátságában.
— Bismark herceg a legszívesebben fele-
lét s hangsúlyozta azon reményét, hogy a
benső baráti viszony Német- és Olaszország
közt jövőre is fennmarad. Ez iránt csakugyan
nincs semmi kétség s minden józan ember
tisztában van azzal, hogy ez idő szerint Né-
metország külpolitikájában a legcsekélyebb
változás sem várható. Ha egyébként nem, úgy
ama széleskörű reformtevékenység, melyet
Vilmos a belélet minden ágában meg akar
indítani, zárja ki a Bismark féle külpolitika
bármilyen lényegesebb módosítását.

A helyzethez.

Bécsből írják nekünk a „Pester Corres-
pondenz“ utján.

„A világ történelmi esemény immár tel-
jes valósággal megtörtént. Bismark herceg
visszavonhatlan kívánata folytán fel lett
mentve hivatalai alól. A legnagyobb kitünté-
tést, melyet uralkodó egy állampolgárnak
egyévalán adhat, — nyílt beismerése annak,
hogy megbecsülhetlen érdemeit a trón és bi-
rodalom körül kellőleg jutalmazni nem képes;
a nem muló hála és a távozó államférfi által
teremtett zsinormértékhez való tántoríthatlan
ragaszkodás fogadása. — II. Vilmos egészen
s becsületesen felajánlotta az aktív szolgál-
ból kilépő birodalmi kancellárnak.

A lauenburgi hercegi méltóságot, melyet
ezenkívül adott a császár Bismark herceg-
nek, ez annak idején, a német-francia háboru

C s a b a:

No lásd, az én szívem százszorta többet
Veszített... Távol fekvő ős-hazát,
Szerette jó atyát, kiről azt mondják
Hogy önnön-vére őrle meg... áramat,
Ki messze vészik értem, — testvérbátyát,
Ki harezra kelt hadával ellenem.
Ily szép vidék a buunok őshazája,
Minő előttem elterül. Ezerszer
Kevés, mert jó atyámmal jártam erre
S mert kedvesem, szép urnód, Polydóra
Tán erre járt honába visszatérve,

A p r ó d:

Ó messze járhat az még a hazától.
Nagy, messze föld ez... és a háboru
Miatt kerti kell a harezteret,
Tábor, veszélyt... De mond csak, jó uram,
Miért csatázok, te és Aladár?

C s a b a:

Nem érted azt, kis apród, hiába
Beszéltem...

A p r ó d:

Hátha... mégis...

C s a b a:

Egy büvös páleza birtokáért... Nos fiam,

A p r ó d:

Mond csak!

C s a b a:

Csodálatos hatalmu pálczikó.
Népek hajolnak, várkapuk kinyílnak,
S a mint beszél: szívek zárai
Pattogzanak le s tárnulnak előtte
S mit azzal ember érint — mind övé.

A p r ó d:

S hogy hívják ezt a pálczikót?

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Megcsendül még

Megcsendül még egy dal szivemben,
Mikor rád gondolok,
S szerelmem, mint az eltiprott zsarátnok,
Még egyszer-egyszer fellobog.

Hanem utána még sötétebb
Lesz szivem éjele
S ah, ez az éj nem ábrándozni hív már,
— Kisértetekkel van tele!

Az a dal is, csak egy kiáltó,
Bus költőző madár;
Vagy nem! . . . az én szerelmem lelke az, mely
Ide a sírból visszajár.

. . . . Nem hallod-e még csöndes éjen,
Szived' sohajtani,
Mig nagy, nevezhetetlen fájdalommal,
Összebb szorítja valami.

S dallam zokog, sir, messze . . . messze,
Mint egy nehéz panasz:
Nem hallod-e, az én megölt szerelmem
Bus, visszajáró lelke az!

Szabolcska Mihály.

Tavasza a temetőn.

Tavasza a temetőn, e kihalt világon
Megujul az élet.
Domboruló halmon, kirügyező fákön
Közélgő kikelet ébredését látom,
Hogyha minden éled.

Hová annyi szivnek összetört reménye
Ugy el van temetve,
Hová annyi ábránd kilobbanó fénye
Örök feledésnek szállt sírjába, mélyre, —
Most két új életre.

Tört reményből lomb lesz földrehajló ágán
A szomorú fűznek,
Szertefoszlott ábránd most fizet csak drágán:
Szerteszálló illat temető virágán,
Melyet szívre tűznek.

Egy sirdombról én is kis virágot tépek
Fölebe hajolva,
Keblemre tűzőm fel, míg más sirra lépek, —
Mintha méltó helyét újra itt lenné meg,
S most is siron volna.

Nő levél az ágon, csak a nap ereszsze
Sugárát hevítőn,
Az ibolyaillat nincs már itt se messze
— Hát az én szivemben vajon lesz-e, lesz-e
Tavasza a temetőn?

Boldisár Kálmán.

Hun utódok.

(Részlet dr. Váradi Antal új darabjából.)

Második felvonás.

(Szin: Erdős táj a Tisza mentén. Az előtér
emelkedettebb halom teteje, Csaba táborának
sátraival körveze. Középen nyílt kilá-
tás a Tisza több ágra szakadó kanyarulataira
s a messze rónaságra. A szemhatáron az al-
konyat homályában emelkedő füstfelhő távoli
égések jele. Középen, ledőlő fatörzs felülről,
kopjájára támaszkodva áll Csaba. A messze-
ségbe néz s a szin mélyében fáklágyfénynél

befejezése után, nem fogadhatta el az agy I. Vilmos kezéből; akkor souveraine jelleggel volt érte a hercegség és a német egység megteremtőjével ellentétben volt az, hogy a birodalomban a kis souverainek számát önmaga által szaporítsa.

Ma, mikor már csak a hercegi cím-ről van szó, beleegyeznek a herceg, hogy engedjen császára és királya óhajának, a ki akarja, hogy a Hohenzollern-házon kívül egy porosz se álljon rangban Bismarck előtt. Azt a tényt is, mely szerint a császár Bismarckot katonailag is a legmagasabb rangra és címre előlépteti, gyöngéd figyelemnek tekintik akkor, mikor a császár éppen egy tábornokot nevez ki hivatalbeli utódjává.

Itt Bécsben is természetesen mindenben együtt éreznek a német császárral, midőn ez a hármasszövetség megalapítója és sok évi főre iránt változatlan becsülését és háláját tanúsítja és a Habsburg-ház sem fogja elmulasztani, megtenni mindent, a mit nemzetközi illem és udvari etikette csak megengednek, hogy legmélegebb és legőszintebb köszönetét kimutassa a sokszorosan és legfényesebben hűnek bizonyult külügyi barát iránt.

A legfontosabb, legjelentősebb és ránc nézve a legörvendetesebb epochális személyváltozás lebonyolítása körül az a tény, hogy II. Vilmos császár kegyteljes bucsuztatásban a legvilágosabban, leghatározottabban a legfőreérthetlenebb módon kijelenti a szigorú, merev ragaszkodást azon zsinór-mértékhez, melyet Bismarck adott az általános politikának. E szerint minden kétségen kívül van, hogy a hármasszövetség a változandóságban maradátnak bizonyult; hogy valamint két császári szövetséges elhunyt után, egy a vas kancellár visszalépése után is tántoríthatatlanul szilárdan, Európát domináló hatalmasságának teljes integritásában fenmarad.

Ez különben az új német kancellár széki foglalkoztatásában és azon programmszerű előadásban is be fog bizonyulni, melylyel Caprivi tábornok a német birodalmi gyűlés elé fog lépni. Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök is, kit a magyar országgyűlés berekesztése után várnak ide, a legmegnyugtatóbb bizonyítékokat fogja kapni gróf Kálnokytól szövetségi viszonyunk tökéletes világossága és változatlan biztossága iránt.

Meghívás

az 1890. évi mártius 27-én — csütörtökön — délelőtti 9 órákor, a városháza nagytermében tartandó

rendes bizottsági közgyűlésre.

Tárgyak:

1. Polgármesteri jelentés.
2. Miniszteri intézkedés az adófelsőzámlási bizottság elnökének kinevezéséről.
3. Miniszteri rendelet a lelkészeknek más hitvallású gyermekek megkeresztelése körüli eljárásokról.
4. Gr. Szapáry Gyula m. kir. miniszterelnök körirata a magyar kormány újlag megalakulásáról.

Csaba:	Királyi
Pálczának.	
Apród:	
Jaj, ha nekem volna egy!	
Csaba:	
O meg ne kívánd a testvéreket	
Eltépi, seregeket egymásra uszit,	
Vérrel fest föl tődet, lánggal kék eget...	
... Lásd ott a messzeségen azt a füstöt?	
E pálcikó gyújtotta fel tüzet!	
Apród:	
Nem... Nem kell... O uram bocsás aludni	
E sok meséről szépet álmodom.	
Csaba:	
Eredj s üdvözöld a hajnalt.	
Apród:	
Meg tégedet, vezér...	
Csaba:	
Ha még leszek...	
[Apród el a jobboldali sátorba.]	
II. jelenet.	
(Csaba, majd Zomor.)	
Csaba:	
Ki tudja, mit hoz a jövő hajnal?	
Balsejtelemeim árnya száll alá	
Az éjszakával... S még ez árnyak ott	
A fátyalfényvel szüntelen bolyongnak.	
Zomor!	
Zomor:	
(A halom lejtőjéről feljő.)	
Vezérem.	

5. Tanácsai előterjesztés az adó-felsőzámlási bizottságba tagok választása iránt.
6. Ugyanaz: az italmérési jog értékesítése tárgyában.
7. Ugyanaz: a méntelepi helyiségek bővítése ügyében.
8. Ugyanaz: a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság ajánlatával, a lóvásártartási jognak átbocsátása iránt.
9. Ugyanaz: a nagy-léti vasút előleges munkálatainak költségeihez hozzájárulás iránt.
10. Ugyanaz: a városi színház igazgatója részére 4000 forint segély megadása iránt.
11. Ugyanaz: az elemi iskolák kiépítése ügyében.
12. Ugyanaz: himnlöltési költség engedélyezéséről.
13. Ugyanaz: a kataszteri költségek fizetési határidejének meghosszabbítása iránt.
14. Ugyanaz: a nagyerdei vendéglőnek szabadkiszárlat kiadása iránt.
15. Ugyanaz: a homok- és csapókeri szabályrendelet megállapítása iránt.
16. Ugyanaz: több évi megvizsgált nyomdai számadás kíséretében.
17. Ugyanaz: a polgári faipariról vezetett számadással.
18. Ugyanaz: nyugdíj és özvegyi segély iránt folyamodók kérvényeire.
19. Ugyanaz: a szűzgulyának régi járásán való meghagyásáról.
20. Ugyanaz: a Tisza-ármentesítő pénztárból 500 forint kiutalása iránt.
21. Ugyanaz: a reáliskola államosításának megszüntetése iránt.
22. Ugyanaz: a közigazgatási bizottságának 1889. második félévi jelentésével.
23. Ugyanaz: a számonkérő széknek folyó évi január 27-ikén tartott ülése jegyzőkönyvével.
24. Ugyanaz: Sik Lajos nyugalmazott alapítványi pénztárnok óvadékának kiadása tárgyában.
25. Ugyanaz: Fried Lajos bérlőnek a szerződés ellenes földhasználat miatt kiszabott bírság ellen benyújtott felekezésével.
26. Tanácsai időközi jelentés az ökök fogatok beszűntetése tárgyában.
27. Ugyanaz: a vágó-híd felépítése munkálatainak mibenlétéről.
28. Ugyanaz: némely bizottság kiegészítéséről.
29. Polgárosítás iránti kérvények.
30. Bába oklevelek kihirdetése.

Simonffy Imre
királyi tanácsos, polgármester.

Napi hírek.

- Csokonai kör. Mindazon urakat kik, a Csokonai kör részére aláírás ivatek elfogadni szivesek voltak tisztelettel felkérjük, hogy a f. hó 26-ikán szerdán d. u. 5 órákor a főiskola gymn. tanári szobájában tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. A szervező bizottság.
- Iskolaszéki ülés lesz e hó 26-dikán d. u. 4 órákor az ev. ref. egyháztanácsotermében. Tárgy: folyó ügyek.
- Helyettesítés. Dr. Szőke István kerületi orvos elhalálozása folytán a hivatalában való helyettesítést Dr. Balkányi László tiszteletbeli városi kerületi orvos folytatja, aki eddig is helyettesítette a beteg orvost. — Dr. Balkányi egyike az orvosi kar leg-

tehetségesebb debreczeni fiatal tagjainak, ki hosszú debreczeni praxisa alatt nagy népszerűségre s jó hangzásra névre tett szert. Szeretettel említi modora, szakképzettsége, lelkiismeretes buzgalma egyaránt ajánlják őt, s csak örvendhetünk, hogy az elhunyt jeles orvos helyettesítése ily méltó utódra bízott.

— A jászágartató gazdaközönség gyűlése. A lábas jászágartató a Hortobágyra kihajtására nézve az intéző bizottság szombaton tartott ülésében azt határozta, hogy a sertés kondások márcz. 30-án tartoznak kiindulni; a csizra és közönséges méneseik csikósainak április 1-jén reggelre kell kint lenniük. A szarvasmarhák kihajtása iránt később törtenik intézkedés. Itt még megemlítjük, hogy a közönséges méneseikbeli ménésiköt tenyészképességének megfosztását Nyilas János eszközözi.

— Meghívás. A debreczeni auth. orth. izr. hitközség a nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. miniszteriumnak 2598/1890. sz. a. kelt kegyelmes intézkedése folytán a külön anyakönyvvezetési joggal felruházott f. hó 30-án délelőtti 10 órákor a hitközség tanács-terében közgyűlést tart, melyre a hitközség összes tagjai ezennel meghívottak. Tárgy: 1. Elnöki jelentés a miniszterileg engedélyezett külön anyakönyvvezetési iránt. 2. A felsőbb helyen megerősített rabbi anyakönyvvezető átirata. 3. Egyéb folyó ügyek. T a f l e r I g n á c z elnök.

— Kinek kell egy 5 esztendő ép, egészséges szép gyermek? Fin, apja, anyja meghalt, ötmagával maradt. Vegyona semmi. A gyermek magyar. Derék, becsületes család isten nevében bármely pillanatban elviheti. Többi testvérei el vannak helyezve. Tudakozódhatni az Emke főtitkárnál Kolozsvárt.

— Földesen az ottani házassalendő fiatal urak szombatn igen sikerült táncmulatságot rendeztek a Kaszinó pénztára javára. A szep nem helyből és vidékről nagy számmal volt képviselve. A talpalávalót Rácz Károly debreczeni zenekara szolgáltatta.

— A bécsi gazdasági kiállítás legfontosabb részét a terménykiállítás képezi, melyben Magyarország méltóan lesz képviselve. Magyarországból a jelentkezők oly nagy mérvet öltöttek, hogy sokkal nehezebb feladattá vált a tér iránti igények kielégítése, mint a milyen feladat lett volna a rendelkezésre álló tért kiállítandó tárgyakkal betölteni. A terménykiállítás legérdekesebb részét a nagybirtokosok kiállítás képezi. Több megye az állat kiállításban és az idősleges gyümölcs- és gyapjúkiállításban igyekszik feladatának megfelelni. Így Nógrád, Gömör nagyobb gyapjúkiállítás rendez. Torontál, Bácska, Csongrád lovakkal jelennek meg a kiállításon, valamint Jász-Nagy-Kun-Szolnok, H a j d ú és Heves megye is. Bihar, Békés- és Arad megye serteit állítja ki. Az erdélyi gazdasági egyesület egész Erdélyre szóló gyapjúgyűjteményt mutat be. A felső vármegyék Máramaros, Ung, Szepes, Trencsén, Bars, Turóc, Ugocsa az erdészeti csoportban lesznek képviselve. Tehát csaknem minden megye részt vesz a kiállítás egyik, vagy másik csoportjában. A terménykiállítás érdekes részletét fogja képezni a dohánkiállítás, melyet a kincstári jövedék igazgatója, Graenzstein Béla miniszteri tanácsos rendez, s abban képviselve lesz a debreczeni dohángyár is. A selyemkiállítás rendezője Bezerédi Pál. A malomipark kiállítás az országos malomgyűjtemény rendezi. A gyapjúkiállítás Magyarországon e n e m b e l i t e r m e l é s é t először mutatják be a külföld előtt.

— H. Szoboszlón javában folynak az utcai járdák kikövezési munkái, ugyanott a takarékpénztár egy emeletet házat szándékozik építtetni.

— Az időjárás e héten (24-től 31-ig) rendes meteorológiai forrásunk szerint következő lesz: Eleinte többnyire esendes, napos enyhe; a hét közép részében ellenben esővel változó, kissé hűvösebb s részben szelesebb lesz, utána a hét vége felé pedig ismét esendesebbre, szárazabbra s melegebbre fordul.

— Népesedés. Debreczenben Márczius 16-tól márczius 22-ig terjedő héten született ev. ref. (324—353 anyakönyvi tétel) élve 12 fiú, 15 leány, halva 3 leány, együtt 12 fiú, 18 leány — 30 (20 törvényes, 10 törvénytelen). Egybekelt 4 pár. R. kath. (77—84 anyakönyvi tétel) élve 2 fiú, 5 leány, halva 1 leány, együtt 2 fiú, 6 leány — 8 (8 törvényes). Izr. (35—36 anyakt.) élve 1 fiú, 1 leány — 2. Született összesen 15 fiú, 25 leány — 40 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 19 fiú, 10 nőnemű — 29 egyén; ezek közül ev. ref. 20; r. kath. 4; g. kath. 1, luth. 1, izr. 3.

— Üdvözlő iratok. A szabadelvű párt a vidéken több helyen tartott gyűléseket Tisza Kálmánnak a kormányelőkségről való lemondása alkalmából. Vasárnap Nagyvárados és Szegeden voltak pártgyűlések. Nagyváradoson, melynek Tisza Kálmán tudvalevőleg orsz. képviselője, lelkes éljenzéssel fogadták el az üdvözlő iratot, mely a mig egyrészt köszönetet és elismerést nyilvánítt Tisza Kálmánnak eddigi működéséről, másrészt választói törhetetlen bizalmáról biztosítja őt. A szegedi szabadelvű párt gyűlésén szintén lelkesesen éljeneztek a volt kormányelnököt s egyhangúlag elfogadták az üdvözlő és köszönő feliratot. Üdvözlő feliratot küld a szegedi szabadelvű párt gróf Szapáry Gyula kormányelnök köz is.

— Meghívás. A debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület 1890. év április 13-án délután 3 órákor az egyesület csapó-utcai őranya helyiségében tartandó XIII. évi rendes közgyűlése az egyesület tiszteletbeli, alapító, pártoló- és működő tagjait tisztelettel meghívja a partanecsnokság.

— A negyvenes bizottság közönete. A királyi táblák szétosztása folytán egyik kir. táblának Debreczenben leendő elhelyezése érdekében alakult 40-es bizottság nevében dr. Medve Kálmán elnök e napokban megleghangos közönet iratot inézett a helyi sajtóhoz. — a helyi és vidéki mindama egyénekhez, hatóságokhoz, — a melyek és szakkéleti Magyarországon nagy küldöttségének létrehozása érdekében szivesek voltak fáradozni, illetve a küldöttség febr. 17-diki, sikeresnek ígérkező budapesti útjában résztvettek. — A közönet irathoz mellékelve vannak Debreczen szabad királyi város, Hajdu, Szatmár, Szabolcs, Ugocsa, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Heves vármegyék, Szatmár-Németi, M.-Sziget és Zilah városok és az emittett nagyküldöttségnek feliratai az országgyűléshez, egyik királyi táblának Debreczenben leendő elhelyezése tárgyában.

— Polgári faipariról kiváltása. — Az 1889—90 évi polgári faipariról kiváltási véghatáridejű 1890 évi márczius 31-ike a kiváltott fáknak az eperkerti faraktárból való elhordathatásának véghatáridejű április hó vége tűztetik ki oly hozzáadással, hogy a kik a kiváltást, illetve elhordást ezen határidőkre nem teljesítik, faipariról kiváltást nem fog. Debreczen 1890 márczius 20-án.

— A Szatmár-Németi ev. ref. gymnasium mindinkább közeledik azon szép céljára megvalósítása felé, hogy VII. és VIII. osztályát is felállíthassa. A „Szamos“ f. évi 21-ik számában olvassuk, hogy ez ügyben f. hó 12-én gyűlést tartott a szatmári ev. ref. gym. fenntartó testülete Váilly János ur elnöklete alatt. Szép momentumra volt a gyűlésnek azon tény, hogy tanárkar minden tagja lemondott évi fizetésének 200 forintjából, kinyilatkoztatván, hogy egyelőre az egyházi főhatóság által biztosított 12000 forint helyett 10000 forint funkál. A gymnasiumi építkezések 28,735 forint 12 krba kerülnek, melynek fedezésére van 30,000 forint 17 kr. A gymnasium évi kiadása több lesz 12,000 forintnál, de ez összeg fedezete már biztosítottak látszik. Az építkezés mielőbb meg fog kezdeni s még ez év folyamán el is végződik. A VII. osztály ez év őszén két új rendes tanári állás betöltésével, a VIII. osztály jövő év őszén egy új rendes tanári állás betöltésével felállítatik.

— A régi Debreczen. A debreczeni kollegiumnak kezdettől fogva a város, az ekklesia és a közönség volt legbőkezőbb patronusa. Óriási összeget tennének azon adományok, segélyek és alapítványok, a melyeket ez ősi főiskola negyedik száz év alatt csupán Debreczen városától, ennek polgárságától kapott. Velelőlen egy fakult felíves jegyzék került a kezünk közé 1817-ből. Hogy mely alkalomból és kiálattal készült, annak nyomát nem találjuk. Ez nem is tartozik a dolog érdemére. Elég, — ha tudomást szerzhettünk Debreczen városnak a kollegium iránt tanúsított meglepően gazdag áldozatkészségéről olyan időszakban, a mikor alig 10 évvel azelőtt, csaknem az egész város tűz által elhamvadt; a hosszasan francia háboru súlyos terheket róvott a polgárságra és közbejött a papirpénznek tömérdek gazdasági romlás okozó értékesökkenése. A sárgult papir értékes, s most, mikor új iskolák építése követeli a város hathatós támogatását, alkalomszerűnek is látszó tartalma a következő:

„A Debreczen város Eklisia és Lakosok Adakozásai a Collegium számára 1812-dik Esztendőől 1817-ig és így hat Esztendőök alatt.

1 ^o Testamentomban és más adakozásban	
1812-dik Esztendőben	3278 frt. 29 kr.
1813-dik „	786 „ 17
1814-dik „	1277 „ 36
1815-dik „	4931 „ 24 1/2
1816-dik „	1864 „ 35
1817-dik „	1679 „ 39

2 ^o A Cassából (A házi pénztárból)	
1812-dik Esztendőben	1727. 30
1813 „	1727. 30
1814 „	1727. 30
1815 „	4336. 32
1816 „	3455.
1817 „	3455.

3 ^o Ugyan Onnan Bor Deput.	
1812-dik Eszt.	360
1813 „	360
1814 „	360
1815 „	720
1816 „	720
1817 „	720

4. Alumnusok tartására. Hat esztendő alatt minden Esztendőre 866 frt 40 krt számlálván, teszen 5200.

5. Fundatio k b o l	
1814-dik Eszt. Néh. Tek. Sáró Szabó Sám. Ur	21798 45
Néh. Prok. Tiszai Ján Uré	7340-
1815. Eszt. Néh. Esk. Vá. radi San. Uri	8414 21
Összevességgel	77260 28 1/2 kr
Nb. A kollegiumnak egész Töke Cassája nints annyi a mennyit ez az Eklisia és Város tsak kész pénzben adott a Collegium-	

nak hat esztendő, melyhez mi csak abban kimutatott érték megszerzésé felel meg.

— A debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület 1890. év április 13-án délután 3 órákor az egyesület csapó-utcai őranya helyiségében tartandó XIII. évi rendes közgyűlése az egyesület tiszteletbeli, alapító, pártoló- és működő tagjait tisztelettel meghívja a partanecsnokság.

— A negyvenes bizottság közönete. A királyi táblák szétosztása folytán egyik kir. táblának Debreczenben leendő elhelyezése érdekében alakult 40-es bizottság nevében dr. Medve Kálmán elnök e napokban megleghangos közönet iratot inézett a helyi sajtóhoz. — a helyi és vidéki mindama egyénekhez, hatóságokhoz, — a melyek és szakkéleti Magyarországon nagy küldöttségének létrehozása érdekében szivesek voltak fáradozni, illetve a küldöttség febr. 17-diki, sikeresnek ígérkező budapesti útjában résztvettek. — A közönet irathoz mellékelve vannak Debreczen szabad királyi város, Hajdu, Szatmár, Szabolcs, Ugocsa, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Heves vármegyék, Szatmár-Németi, M.-Sziget és Zilah városok és az emittett nagyküldöttségnek feliratai az országgyűléshez, egyik királyi táblának Debreczenben leendő elhelyezése tárgyában.

— Polgári faipariról kiváltása. — Az 1889—90 évi polgári faipariról kiváltási véghatáridejű 1890 évi márczius 31-ike a kiváltott fáknak az eperkerti faraktárból való elhordathatásának véghatáridejű április hó vége tűztetik ki oly hozzáadással, hogy a kik a kiváltást, illetve elhordást ezen határidőkre nem teljesítik, faipariról kiváltást nem fog. Debreczen 1890 márczius 20-án.

— A Szatmár-Németi ev. ref. gymnasium mindinkább közeledik azon szép céljára megvalósítása felé, hogy VII. és VIII. osztályát is felállíthassa. A „Szamos“ f. évi 21-ik számában olvassuk, hogy ez ügyben f. hó 12-én gyűlést tartott a szatmári ev. ref. gym. fenntartó testülete Váilly János ur elnöklete alatt. Szép momentumra volt a gyűlésnek azon tény, hogy tanárkar minden tagja lemondott évi fizetésének 200 forintjából, kinyilatkoztatván, hogy egyelőre az egyházi főhatóság által biztosított 12000 forint helyett 10000 forint funkál. A gymnasiumi építkezések 28,735 forint 12 krba kerülnek, melynek fedezésére van 30,000 forint 17 kr. A gymnasium évi kiadása több lesz 12,000 forintnál, de ez összeg fedezete már biztosítottak látszik. Az építkezés mielőbb meg fog kezdeni s még ez év folyamán el is végződik. A VII. osztály ez év őszén két új rendes tanári állás betöltésével, a VIII. osztály jövő év őszén egy új rendes tanári állás betöltésével felállítatik.

— A régi Debreczen. A debreczeni kollegiumnak kezdettől fogva a város, az ekklesia és a közönség volt legbőkezőbb patronusa. Óriási összeget tennének azon adományok, segélyek és alapítványok, a melyeket ez ősi főiskola negyedik száz év alatt csupán Debreczen városától, ennek polgárságától kapott. Velelőlen egy fakult felíves jegyzék került a kezünk közé 1817-ből. Hogy mely alkalomból és kiálattal készült, annak nyomát nem találjuk. Ez nem is tartozik a dolog érdemére. Elég, — ha tudomást szerzhettünk Debreczen városnak a kollegium iránt tanúsított meglepően gazdag áldozatkészségéről olyan időszakban, a mikor alig 10 évvel azelőtt, csaknem az egész város tűz által elhamvadt; a hosszasan francia háboru súlyos terheket róvott a polgárságra és közbejött a papirpénznek tömérdek gazdasági romlás okozó értékesökkenése. A sárgult papir értékes, s most, mikor új iskolák építése követeli a város hathatós támogatását, alkalomszerűnek is látszó tartalma a következő:

„A Debreczen város Eklisia és Lakosok Adakozásai a Collegium számára 1812-dik Esztendőől 1817-ig és így hat Esztendőök alatt.

1 ^o Testamentomban és más adakozásban	
1812-dik Esztendőben	3278 frt. 29 kr.
1813-dik „	786 „ 17
1814-dik „	1277 „ 36
1815-dik „	4931 „ 24 1/2
1816-dik „	1864 „ 35
1817-dik „	1679 „ 39

2 ^o A Cassából (A házi pénztárból)	
1812-dik Esztendőben	1727. 30
1813 „	1727. 30
1814 „	1727. 30
1815 „	4336. 32
1816 „	3455.
1817 „	3455.

3 ^o Ugyan Onnan Bor Deput.	
1812-dik Eszt.	360
1813 „	360
1814 „	360
1815 „	720
1816 „	720
1817 „	720

4. Alumnusok tartására. Hat esztendő alatt minden Esztendőre 866 frt 40 krt számlálván, teszen 5200.

5. Fundatio k b o l	
1814-dik Eszt. Néh. Tek. Sáró Szabó Sám. Ur	21798 45
Néh. Prok. Tiszai Ján Uré	7340-
1815. Eszt. Néh. Esk. Vá. radi San. Uri	8414 21
Összevességgel	77260 28 1/2 kr
Nb. A kollegiumnak egész Töke Cassája nints annyi a mennyit ez az Eklisia és Város tsak kész pénzben adott a Collegium-	

— A debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület 1890. év április 13-án délután 3 órákor az egyesület csapó-utcai őranya helyiségében tartandó XIII. évi rendes közgyűlése az egyesület tiszteletbeli, alapító, pártoló- és működő tagjait tisztelettel meghívja a partanecsnokság.

nak hat esztendő alatt. Eddig a jegyzék, a melyhez mi csak annyit teszünk, hogy az abban kimutatott 77260 frt körülbelül a mai érték négyeszeresének, vagyis 300000 frtnak felel meg.

A debreczeni pénzügyigazgatóság tévedése. A debreczeni kir. pénzügyigazgatóság főjelentette Leichtmann Hermann zsarkói szeszgyárost a debreczeni törvényszéknél, hogy jövedéki kihágást követett el, mert 107 hektoliter alkoholt az 1888. XXIV. tör. ellenére bejelentetlenül és adózatlanul szállított el, a mivel a kincstár 3745 forint szeszadót megkérőztette. Kéri ennél fogva a törvényszéket, hogy a vádlottat nyolcszoros pénzbírsággal, tehát 29.960 frttal, behajthatatlanság esetén pedig 5992 napi fogházzal büntesse. A pénz behajthatatlan volt a pénzügyigazgatóság 5 forintjával számított egy napot; pedig megelégedett a btk. 53. §-áról, a mely a fogházbüntetésnek maximumát, ha az átváltottatott pénzbüntetésből származik, hat hónapban állapítja meg. A pénzügyigazgatóság számítása szerint a vádlott 16 évnel is többet kapott volna, tehát többet, mint a ki embert ölt. A debreczeni törvényszék a vádlott szeszgyárost fölmentette, mert előadása szerint az volt a záradék, hogy az adott később fizeti le. A kir. tábla azonban Hettyey Gyula elnöke alatt szeszjövédéki kihágásban vétkesnek mondotta ki a vádlottat és elmarasztalta a 29.960 forint pénzbírság megfizetésében, a mely behajthatatlanság esetében 6 havi fogházra lesz átválttatandó.

Üzletátvétel. A debreczeni közönség messze földön előnyösen ismeretes arról, hogy csak a jót és szépet szereti és hogy ősi szokásait beviseli a ki őket megbecsüli. Ebből kifolyólag helyén látjuk megemlíteni, hogy a közönség egy ily régi ismerőse Kardos László foglalt helyet a piacon, a T. mássy házban megvásárolván a Wengerelele üzletet és ott egy a fölület előnyeivel fölruházott főkereskedést rendezett be csupa hasznos és szebbnél szebb ajándékokkal.

X Ötven ezer forintot fizetett ki nemrég életbiztosítási díj fejében a legnagyobb előzenyességgel a „Gresham“, ez az elsőrangú nagy életbiztosító társaság. A Temesvártól nemrég elhunyt Werber Vilmos Miksa aranybányatulajdonos és földbirtokos özvegye vette föl az ötven ezer forintot a Gresham ottani ottani főügynökétől tegnapielőtt. Nagyon ritkán történik meg hogy ilyen nagy és tekintélyes biztosítási összeg alig egy évi díjfizetés után esedékessé váljék s ennek dacára ki kell emelni azt az igazi előzenyességet és pontosságot, melylyel a Greshamtársaság az esetre vonatkozó iratok átvétele után rögtön kifizette a nagy összeget. Jellemző az is hogy a társaság londoni igazgatósága határozottan felkérte az özvegyet hogy a szokásos nyílvános köszöneteket mellőze úgy hogy özv. Wéberné csak a társaság temesvári főügynökének fejezhette ki a legmélyebb köszönetét. Ez az eset is ékezebben és hatásosabban szól az életbiztosítás mellett miot megannyi nagyhangú propaganda, mely a laikusok figyelmét meg nem ragadja.

X A Weissmann-féle szer alkotó részei összetételének és az azokkal eszközölt rendkívüli gyógyhatás a genti nemzetközöi orvosi kiállítás jury-ja által, mely következő tagokból állott: dr. Vriesse, tanár és kir. belga kormány vizsgálóbizosa, dr. Uudjian, osztrák palotaorvos Konstantinápolyban, dr. Vanhamel-Ross, az amsterdami étkes vizsgáló bizottságának elnöke, Gillette N. tanár, a belga akademia alelnöke és az orvosi bizottmány tagja, Van Pelt, az antwerpeni orvosi bizottmány tagja, Van de Vyvere, a chemical intézet igazgatója és az orvosi bizottmány tagja Brüsszelben, a Weissmann-féle üdítő viznek, mint az ideg betegségek elleni gyógyszernek a nagy ezüst érem 1889 szeptember hó 30 iki hivatalos értesítés szerint, adományoztatott. A kitüntetés ezen orvosi tekintélyek által már azért is nagy, mert először adatott ilyféle szernek. A Weissmann-féle eljárásról szóló könyvecskék dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban kaphatók díjmentesen.

Biharmegyei hírek. Nagyvárad városi közönségi iskolái részére a közoktatásügyi miniszter a folyó évre ismét 7000 frtot utalványozott. — Nagyvárad irodalom pártolója. Endrődi Sándor közelébb felolvasást tartott Nagyváradon s felemlítette, hogy egyik utóbbi művéből, melyet Nagyvárad közönségének ajánlott, huszonkilenc példányt fogott el. — Eljegyzés. Végh József, érsemjéni ref. lelkész a napokban eljegyezte Szikszay József szalacsi ev. ref. lelkész szép és kedves leányát: Erzsikét. — A sárkány népbánk 1889-ki mérlege 10064 frt 28 kr. tiszta nyereséggel zárul. Az alap-tőke 93.080 frt, a tartaléktőke 2233 frt 77 kr., a betét 205.728 frt 92 kr., a váltótőke 339.551 frt, a k tévénykölesön 7414 frt, a visz leszámtólás 92.345 frt 32 kr. Az intézet 9 százalékos osztalékot fizet.

Külföldi hírek. Teletonestély. Különös ötlete támadt a minap a zárai postamesternek, melyben segélyre voltak a sebeci, meg a spalatói táviró hivatali tönkök is. Mind a hárman ugyanegy napon rendeztek estélyt, még pedig a saját városuk táviró hivatalának a helyiségeiben. Az estélyre előkelő

közönséget hívtak meg. Minthogy a három város telefonnal össze van kötve, a társaságok érintkezettek. A három város előkelősége 160, illetőleg 320 kilométernyiről mulatott egymással. — Zola regényei. A Gaulois egyik munkatársa megkérdezte Zolától, hogy egyes regényei hány példányban keltek el. Zola ezt felelte: A legutolsó regényt, Az emberi vadállatot, a kiadó egyszerre 45.000 példányban dobta a könyvpiaçra. A Nana óta nem volt ilyen sikere. Most már dicsekedhetik azzal, hogy a Rougon-Macquart regény-ciklus egy millió példánynál többen van elterjedve a föld kerekén. E millióban szerepelnek: Páris gyomra 30.000, Mouret abbé vétké 44.000, az Assomoir 117.000, Page d'amour 70000, Pot-Bouille 75.000, Aubonheur des dames 55.000, Germinal 83.000, Föld 88.000, Álom 77.000 példánynyal. — A Kaukázusból 40.000 mohamedán vándorol ki Törökországba s az orosz kormány ezt még elősegíti, mert a kivándorlók helyére orosz parasztokat telepít az északi tájakról.

CSARNOK.

A feje fáj.

Adelin? Már a neve is milyen bájos! Szinte átlottam neki megmondani, hogy engem csak Spitz Adoltnak hívnak. De hát őszintén szólva tehetek-e én erről. Hiszen ha rajtam áll, most főherceggé leonék. Sajnos hogy már a dolgom nem lehet semmit változtatni és a míg csak leszek, én örökre Spitz Adoltnak leszek. De nem zúgolodom a sors ellen, mert eszemben jut, hogy vannak és meglehetősen számmal vannak, a kik Kohnoknak születtek... A „Spitz“ név pedig a „Kohn“ névvel határozottan finomabb, többet jelentőbb. Ott hagytam el, hogy Adelinnek bemutatam magamat.

Adelin rám mosolygott, de úgy, hogyha márvány vagyok is, el kellett volna olvadnom. Es mit tettem én?

Azt hiszik, hogy áradoztam előtte? Nem. A ki nagyon érez, az nem tud szavakkal kifejeződni. Ezt meg is mondtam Adelinnek és aztán ránéztem, de olyan különösen, olyan élesen, hogy fölpirult, de föl kellett volna pirulnia akkor is, ha ő nem a világ legbájosabb Adelinje, hanem csak borzas, csunya vénasszony.

Susogni akartam valamit, de nagyon el voltam rekedve. Nagy erőfeszítéssel, szótágról szótágra tördelve a szavakat, csak ennyit tudtam mondani:

— Tündén föltűnedezt tündöklő tündérem!

Adelin azt kérdezte tőlem, szeretem-e a pezsgőt.

Rögtön fölugrottam és mert a nagy rekedtségtől nem bírtam kiáltani, a két kezemmel hadonásztam a pincér után.

— Hamar, két üveg pezsgőt!

— Ah, — mondá Adelin, — valami csemegefélét is hozzanak!

Fölugrottam.

A pincér megjött és hozzám sietett. A fülebe suttant: Mindenből a legfinomabbat, én gavalér leszek...

A gavalér szót különösen kiemelt, úgy, hogy ezt meg kellett hallania Adelinnek is, mert hamisan rámosolygott és mintha ezüst csemettyűt csilingelt volna fülembe, mikor megszólalt:

— Ön, látszik, előkelő ur!

A vállamat vonogattam. Micsoda, azért mert Spitz Adoltnak vagyok, ne lehetnék én előkelő ur? Azt csak én tudom, hogy mi vagyok! Nagyzerűen mulattunk. De valami ki-tűnően. Ha láttak volna engem azzal a finom hölgygyel, a kit nem Zuzsának, de Adelinnek hívtak, megirigyelték volna a bárók is.

Ó mellette az idő súlymászárnyakon repült. Hét óra volt, mikor leültünk a vacsorához és tizenegy óra, mikor fölkelünk.

— Adelin, — mondtam, — én szeretnék ibolyácska lenni...

Azért mondtam ezt, mert már nem bírtam magammal. Félig odavoltam. Égtem mint egy máglya, csupa tűz, csupa láng, csupa füst voltam.

Fölsegítem a bársony fölöttöt, de eközben is alig állottam meg, hogy egy pu szit ne nyomjak arra a gyönyörű fehérpiros arcára.

— Tehát megyünk? — susogtam, de mondom, — odavoltam a gyönyörűségtől.

— Előbb fizessen — szólott az a drága angyal.

Hát nem elfelejtettem fizetni? Nem is osoda, mikor olyan izgatott, olyan kábult az ember, mikor mind n csöpp vér egy-egy k's tűz-zikra, mikor az ember tudja azt hogy egy olyan lényvel van, a ki nem is annyira légy, mint angyal.

Kifizettem a számlát. Eleinte sokaltam a 18 frtot, de aztán ő rá néztem és olyan hirtelen kilehelte bugyellárisom azt a rongyos 18 főrest, mint hogy ha csupa hópelyhek lettek volna...

— Tehát megyünk? — susogtam újra rezgő hagon és úgy össze-vissza uzegettem, hogy szegény hirtelen valami furcsát gondolatott fölám.

Odátámaszkodott az étterem egyik vas-oszlopához s lehunyva selyempiláit, kis szivalaku ajkairól a következő szavak áradtak:

— Ah, de fáj a fejem...

En meg másik oszlophoz támaszkodtam és ajkaimról egy sóhajt küldtem feléje:

— Oh!

— Mit tanácsol ön? ... úgy fáj a fejem.

A lámpák halványon pislogtak a nagy-toremből elmosódva hallatszott be a zene és a mulatók zaja. Az étteremben csak ketten voltunk.

Nesztelenül odasompolyogtam hozzá és megcsókoltam a piczi kis kezét. Ó fölrezzent.

— Mondtam, hogy fáj a fejem...

— Tehát???

— Hozamegyek, — mondá Adelin határozott hangon.

— Csak nem tréfál kérem?

— Nem. Majd holnap találkozunk, — ezt mondvá kisietett az étteremből.

En utána akartam rohanni, de egy pincér elfogott a kabátomnál fogva.

— Mitféle arrogancia ez? ordítottam.

— A tekintetes ur...

— En most nem vagyok tekintet...

— Itt felejtette a selyemesernyőjét!

Visszarohantam az esernyőért, csak nem hagyhatok egy drágaselyemesernyőt elveszni. Azután mint félőrült száguldottam ki az udvarra, kiáltani akartam: Adelin, Adelin, de nem tudtam kiáltani, rekedt voltam.

Adelin eltűnt, elrepült.

A milyen tündén tűnedezt egemen föl tündér, olyan tűnőmőnyes módon tűnt el szemem előtt.

Bolond a ki meg nem házasodik. Az embernek nemcsak hogy nem kel 18 frtos vacsorákat fizetnie a feleségeért, de még ha belevágott, kap egy pár ezer forintot is.

U.

Színház.

Dr. Váradi Antal a „Hun utódok“ koszosus költője vasárnap, mint már irtuk, városunkba érkezik, — hogy itt jelen legyen színműve első előadásán. A vasárnap előadás valóságos kis ünnepélylyé fogja magát kinőni, mert a mint halljuk, élénk mozgalom indult meg, hogy a jeles költő a közönség részéről kitüntetésben részesüljön.

A karszemélyzet jutalomjátékára tervezett műsor valószínűleg némileg változást fog szenvedni, a mennyiben a Czigánybáró első felvonása helyett Suppee bájos egy felvonásos operetteje „A szép Galathea“ kerül színpadra. — E változásra az adott okot, hogy a karszemélyzet felkérte Boross Lajos városi tisztviselőt az egykori kitűnő színészt, hogy vegyen részt az előadásban. — Boross örömmel engedett a kérelemnek, s megígérte, hogy szívesen eljátsza egyik legjobb szerepét Galatheában: Mydast a zsidó műmeczénást. A változás tehát nagyban fogja emelni a hétfői előadás iránti érdeklődést, — s a közönség örömmel fogja viszont üdvözölni a színpadon egykori kedvencét Boross Lajos urat. Az est műsora egyebekben nem változik, — mert előadatik még a „Náni“ első felvonása, — a czimszerepben Kopácsi Juliska kisasszonnyal s a felvonás közökben a karszemélyzet női tagjai csikós táncot lejtene, majd az egész személyzet a Szlavianszky orosz daltársulat utánzatát adja elő. Az énekszámok között lesz közkívánatra az „Ej Uchnem“ hajósdal is.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap szerdán, 1890. márczius hó 26-án páratlan bérletben adatik:

Bőregér.

Operette 3 felvonásban.

MŰSOR:

Csütört. 27. Saniel páros bérlet.

Péntek 28. Paleskei nótárius népelőadás általános szünet.

Szombat 29. Pepita, Nani, Királyfogás (első felvonásai), páros szünet S o m l ó n é j. j. és bucsufellepte.

Vasár. 30. „Hun utódok“ — páros bérlet (Madgyaszai Evelin j. j. és bucsufellepte.

Hétfőn „Náni“ első felvonása, „Czigánybáró“ első felvonása, közben Csikós tánc, végül Slavianszky orosz daltársulat utánzata. (A karszemélyzet jutalomjátékára és Kopácsi Juliska k. a. bucsufellepte.)

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Minden dohánytűzésben és díszmunkákban.

A legjobb szivarka-papír a valódi

LE HOUBLON

FRANZISKA OTTAVYANT CAWLEY és HENRY-TOL PÁRISBAN

1889. KI PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS EZÜST ÉREM

Főraktár: KANTITZ OTTÓ és társai DEBRECZEN.

Kapható Debreczenben: Baum Miksánál.

Nagy üzlethelyiség kiadás.

A hatvan- és piacz-utca sarkán lévő házban kiadó a hatvan-utczára néző oldalon egy nagy helyiség, a mi több üzlethelyiségre átváltoztatható is, egyletnek igen alkalmas.

Ertekezhetni Tóth Gyula vaskereskedésében.

Érdekes ajándékok.

A legjobb színű, könnyű, ruganyos anyag

nőruha Zephirek.

legjobb mintázatban, nagy választékban, olcsó minőségű a legfinomabb kiállításig.

SURAH ablakfüggönyök.

meglehető szép színezéssel, szalonok, nap-pali és férfiszobák berendezésére.

Valódi

Jaeger fiúöltönyök (4 évesőtől 14 évesig)

izletes szabás szerint több formában, több színben, elegáns és utól érhetetlen jóságú anyagból ajánlja

KARDOS LÁSZLÓ.

czepléduczai fő- és piaczutczai főok üzlete.

A női szépség — ékesség.

A Bergmann és társai drezdai

Lanolin-kéntej-szappan

napotai késznlata által megkapjuk a gyöngéd, vakító fehér arcszínt.

Kapható drbenként 45 krért Dr. Rothschnek (Telefon 5. sz.) gyógyszerárban és Baum Miksánál.

Kunz József és Társa

DEBRECZEN, kistemplombazár.

Divatosztály.

Legujabb

tavaszi és nyári

női ruhaszövetek hozzávaló

passomány Eiffel díszek

Toil, satin, zephir és francillon

batisztk

nagy választékban érkeztek.

(K. Szo.)

SZABÓ LAJOS FIAI

özég,

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

A tavaszi idényre raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK,

hozzávaló legujabb zsinórdíszek.

Nyári mosó kelmék:

Cretonek,

Indish-Foulard és Zephirek.

Nadrág szövetek.

Napernyők és esernyők.

Ferfi Chiffon ingek.

SZÖNYEGEK, ÁGYTERITŐK,

Paplanok,

Női és gyermek harisnyák.

Színes és fekete selymekendők.

Nagyválaszték:

gyászszövetekben.

Hirdetmény.

A közadós Scheer Lajos csődtömegéhez tartozó egy darab szerződés és 5 darab összesen 8100 frt-ról kiállított váltó folyó 1890. évi március 28-án d. u. 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében tartandó nyilvános árverésen elfog adatni. Az eredeti szerződés és váltók nálam a közjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1890. évi március 22-én.

Nánássy László
kir. közjegyző.

Eladó borok.

Körülbelül 6000 liter (60 Hl.)
vörös és fehér
új és ó borok
szabad kézből jutányos áron
eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
kiadóhivatal.

„The Gresham“

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest,
Ferenetz-József 5.,
6. sz. a társaság házában.
A társaság vagyona 1889. június 30. frk. 106,578,528.96.
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1889. évi június 30-án „ 19,328,518.86.
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fenállása óta (1848.) „ 219,930,701.87.
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál „ 49,069,600.—
értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fenállása óta benyújtott ajánlatok összértéke „ 1,610,827,280.—
értékre megy.
Prospectusok és minden közlelő felvilágosítások az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiokok által adatnak.

שולחן ערוך

A bekövetkező husvéti izraelita ünnepekre van szerencsém alantí árjegyzékemet a mélyen tisztelt vevő közönség becses figyelmébe ajánlani.

Cukor I-a Surányi süvegben 100 kio. 43.50
kimérve 44.—
Kávé különfélék . . . 1 kio. 1.75-től 2.16
Szilva I-a boszniai . . . 1 kio. —.30
Boreczet . . . 1/2 liter —.30
Csokoládé . . . 1/4 kilo —.60
Szt. Jánoskenyér válogatva . . . 1 „ —.24
Mandula . . . 1 „ 1.40
Narancs és citrom . . . 4 darab —.10

Itt fel nem sorolt husvéti czikkek üzletemben a legjutányosabban számíttatnak.

A husvéti árucikkek üzlethelyiségemnek elkülönített részében kezeltetvén, azoknak tisztaságáról kezeskedve, vagyok a nagyérdemű közönség pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Deufsch Alberf

Hatvan-utca 1096.

Az idegbajok nagy serege

— az ideges fejtájtól kezdve egész az apoplexia gutaütés (prodromái) — mindenkor ellentét az orvosi művészetnek. Csak a legújabb kornak volt fentartva a legegyszerűbb módon, a bőr felhasználása által, egy physiologikus felfedezéshez jutni, mely most százszoros kísérletek után földközönségre jutott, és a tudományos körök, mint az idegbeteg emberiséget szerelők érdekl. A Weissmann Román egykori katonas-orsos által Vilshofenben feltalált, és 50 éves orvosi gyakorlat tapasztalataiból merítettet gyógymód: naponként egyszeri fejmosás által megfelelő anyagokat közvetlenül a bőrön át az idegrendszerrel érintkezésbe hozni, oly feltűnő eredményeket mutat fel, hogy az e gyógymód feltalálóját által kiadott tanulmány:

Idegbetegségek- és gutaütésről (agyszélhűtés), óvintézkedés és gyógyítás

rövid idő alatt már 17-ik kiadásban jelent meg. A könyv nemcsak az új gyógymód mibenlétéről és az általa idegbajok legkétségesebb eseteiben elért eredményekről tartalmaz népszerű fejtegetéseket, hanem a tudományi sajtónak tudományos értekezéseit is, melyek a gyógymódot tárgyalják, továbbá sok orvosi te. intély nyilatkozatát közlik, köztük dr. med. P. Meier, tanár a nőbetegségek poliklinikáján, Paris rue Rougemont 10, — dr. med. Steingreber elmeorvos a charentouai idegbetegek nemzeti házában, — dr. Cohn kir. egészségügyi tanácsos, Stettin, — dr. med. Grossmann nagyhercz. körorvos, Jöhlingen, — dr. P. Forestier u. v. kórház főorvosa, Agen ben, — dr. Schering tífikus tanácsos, Gutefels kastély, Ems fűrdő, — dr. med. Darses, az idegbetgek Galvanó-therapeut. intézet főorvosa és gazdagítója, Paris, rue St. Honoré 334, — A-schenbach orvos és Consul, Corfuban, — dr. Busbach csász. körorvos, Zirknitz, — dr. med. Jechl csász. királvi főtörzsorvos, Bécs, — dr. med. V. R. Schiesl, Eszék, — dr. C. Bougeval, La Ferrière, a közegészségügyi tanács tagja Franciaországban és még tőbben

Tehát mindazoknak, a kik általánosságban idegbajokban, vagy ugynevezett idegességben szenvednek, melynek ismertető jele: fejtájt, migräne, vértolódás, nagy ingerithetőség, izgatottság, álmatlanság, általános testi nyugtalanság és kényelmetlen érzés, továbbá betegeknek, a kiket már szélhűtés ért, és ennek következményeiben szenvednek, mint pl.: bémultság, a beszédnek nehézsége, nyelési nehézségek, az izületek merevsége, és azoknak állandó fájdalmi, részleges gyengeségi állapotok, gyenge emlékező tehetőség, álmatlanságban stb. stb. szenvednek, és a kik már orvosi segélyt kerestek, és az ismert segédesszközök u. m. diéta- és vizgyógymód, bedörzsölések, villamosítás, delezés, gőz-, iszap- és tengeri fűrdő által — gyógyulást, vagy javulást nem értek el, végül azok, kik szélhűtésről félnek, és félelem érzet tüneteiből, kábultság, fejtájt, szédüléssel a szemképrásása és setétillés, nyomási érzés a homlok alatt, fülzúgás, a kezek és lábak zsibbadtságát észlelik és a fent említett idegbajok három kategóriájában szenvednek, valamint sápadtságban és az erőtlenségnek áldozatul esett fiatal leányok és egészséges még fiatal emberek, a kik szellemi munkával nagyon el vannak foglalva, és a kik a szellemi munka roszkoztját meg akarják akadályozni, mindezeknek sürgősen ajánljuk ez említett röpiratot (Brochüre) megszerezni, mely ingyen és bérmentve kapható: dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerháza Debreczenben.

Pserhofer J. -féle

gyógyszertár Bécsben,

Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso azelőtt egyetemes labdacso

nyugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacso csodás hatásukat fénysen bebizonyították.

Eztizedek óta ezen labdacso általjában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel azokat, s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziszertől ne volna egy kis készlet.

Egy doboz 15 labdacssal 21 kr. Egy tekercs 6 dodozzal 1 frt 5 kr, bérmentetlen utánv. melletti megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacso 1 frt 25 kr, 2 tekercs 2 frt 30 kr, 3 tekercs 3 frt 35 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 20 kr, 10 tekercs 9 frt 20 kr. Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.

Kértek határozottan Pserhofer J. -féle vértisztító labdacsokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névalírással el legyen látva s pedig **veres** nyomásban.

FAGY-BALZSAM, Pserhofer J. -től 1 tévely | ára 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr,

Keskeny utifüvedv, hurut, rekedtség, köhögés görcs stb. ellen. 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

POR LABIZZADÁS ELLEN. Egy doboz ára 50 kr, bérmentes megküldéssel 75 kr.

GOLYVA-BALZSÁM, Egy üvegcse 40 kr, bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-essentia (prágai cseppek), meg romlott gyomor, rosz emésztés, ellen. Egy üvegcse 22 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül valamennyi az ausztriai lapokban hirdettet bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden esetleg rak-táron nem levő czikk kívánatra pontosan s legjutányosabban beszeresztek.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendelések-nél utánvételt melletti a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legezészerűben posta-utalvány m. lletti) a viteldi sokkal kevesebbe kerül mint az utánvétel melletti való küldésnél.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymáz

Bécsből

mint legkittűnőbb mázólo-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép fényes és tartós, — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.

— 1 kis „ „ „ 68 „

Keil Alajos Bécsből

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, —

1 köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda.

DEBRECZENBEN, a város háza épületében.

Megrendeések olyan helyekről a hol raktárak nincsenek Alois Keil Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárakban intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt. o. é.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

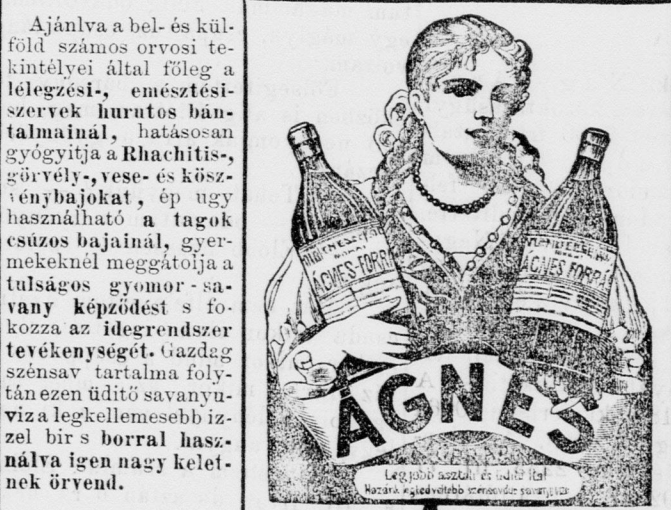
A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Mindazon tisztelt fogysztóinak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyezelokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgá-

tatni. A nagyérdemű közönségnek ásványvizet szives jóindulatában ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel

az ÁGNES-forrás kiterjedése Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerházaiban, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L.

csász. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-víz-szállítónál Budapest, Erzsébet-ter 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend